

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY – 4101-016-08/2014

P/14/105

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/105 – Świadczenie usług publicznych osobom posługującym się językiem migowym
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Wiesław Warzocha, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 91231 z dnia 7 października 2014 r. 2. Emil Wojak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92960 z dnia 6 listopada 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 178-179)
Jednostka kontrolowana	Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w Bydgoszczy, ul. Św. Trójcy 33 (dalej: „Oddział ZUS” lub „ZUS”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dyrektorem Oddziału ZUS od 1 sierpnia 2013 r. jest Krzysztof Bułkowski (dalej: „Dyrektor Oddziału ZUS”)¹. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², przygotowanie Oddziału ZUS do kontaktów z osobami posługującymi się językiem migowym.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Oddział ZUS prawidłowo wywiązał się z ustawowego obowiązku upowszechniania w miejscach ogólnodostępnych Oddziału informacji o możliwości skorzystania z pomocy osoby przybranej, o dostępie do usług tłumacza języka migowego oraz o udostępnionych usługach wspierających komunikowanie się³.

Obsługę osób uprawnionych⁴ przeprowadzano w Oddziale z udziałem pracowników przeszkolonych i posługujących się językiem migowym. Poprawie obsługi osób niedosłyszących sprzyjało samoobsługowe urządzenie informacyjne (tzw. urzędomat⁵), udostępnione klientom Oddziału.

Ustalone nieprawidłowości dotyczyły niezamieszczenia w miejscach ogólnodostępnych Oddziału ZUS informacji o możliwości udostępnienia dokumentów niezbędnych do załatwienia sprawy w formie dostępnej dla osób uprawnionych na ich wnioski, co stanowiło naruszenie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia

¹ Od 6 marca 2008 r. 30 marca 2005 r. do 29 kwietnia 2013 r. Dyrektorem Oddziału ZUS był Mirosław Graczyk Tadeusz Andrzej Muca, od 7 maja 2013 r. do 31 lipca 2013 r. p.o. Dyrektora była Ewa Robak.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Za usługę pozwalającą na komunikowanie się należy rozumieć w szczególności wykorzystanie środków wspierających komunikowanie się, takich jak: poczta elektroniczna, wiadomości tekstowe (SMS, MMS, komunikatory internetowe), komunikacja audiowizualna, faks, strona internetowa spełniająca standardy dostępności dla osób niepełnosprawnych.

⁴ Osób doświadczających trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się.

⁵ W trakcie oględzin prowadzonych przez NIK połączenie z konsultantem było nieaktywne, mimo iż na ekranie widniał napis „połączenie z konsultantem aktywne” - usterkę naprawiono po 3 dniach roboczych. Kontakt z konsultantem możliwy był tylko za pomocą pisma-odpowiedzi, wyświetlanych na ekranie i mówionych w języku polskim; brak przekazu wizyjnego w języku migowym.

19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się⁶ (dalej: „ustawa o języku migowym” lub „ustawa”), oraz zamieszczenia informacji przeznaczonych dla osób uprawnionych wyłącznie w formie, która może być dla części tych osób niezrozumiała⁷, a także nieoznaczenie symbolem graficznym informacji dla osób uprawnionych⁸.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Upowszechnianie informacji o usługach pozwalających na komunikowanie się

Opis stanu faktycznego

W Biuletynie Informacji Publicznej⁹ (dalej „BIP”) oraz w serwisie internetowym ZUS¹⁰ istniała zakładka pn. „Informacja dotycząca obsługi osób z niepełnosprawnością słuchu w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych”. W tej zakładce zamieszczono informację o możliwości zgłoszenia obecności tłumacza języka migowego podczas załatwiania spraw w ZUS przez osoby uprawnione, a zgłoszenia należało dokonać co najmniej na trzy dni robocze przed planowanym terminem wizyty. Informacji dla osób uprawnionych na stronie internetowej nie oznaczono znakiem graficznym. Ponadto zamieszczono ogólne informacje o numerach telefonów i adresach poczty elektronicznej oraz o możliwości kontaktu z konsultantem ZUS za pośrednictwem czatu oraz poprzez komunikator internetowy. W miejscu ogólnodostępnym Oddziału ZUS zamieszczono informację o prawie do skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego oraz o środkach wspierających komunikowanie się. ZUS nie publikował powyższych informacji w formie nagrań w języku migowym. Administratorem stron internetowych¹¹ ZUS była Centrala ZUS (Oddział ZUS nie posiadał własnych stron internetowych).

(Dowód: akta kontroli str. 7, 105-111)

Ustalone nieprawidłowości

1. W okresie objętym kontrolą (do 20 listopada 2014 r.) w miejscu ogólnodostępnym Oddziału ZUS nie zamieszczono informacji o możliwości udostępnienia przez ZUS dokumentów niezbędnych do załatwienia sprawy w formie dostępnej dla osób uprawnionych, na ich wniosek (art. 14 ust. 1 ustawy)¹². Naruszono tym samym art. 14 ust. 2 ustawy o języku migowym.

2. Zamieszczone w siedzibie Oddziału ZUS oraz na stronie internetowej informacje o rozwiązaniach technicznych umożliwiającym kontakt (poczta elektroniczna, PUE, rozmowa z konsultantem – telefoniczna, z wykorzystaniem czatu lub komunikatora internetowego) były adresowane do ogółu odbiorców posługujących się językiem polskim, a tym samym nie spełniały kryterium dostępności dla osób uprawnionych. Aby być w pełni dostępną dla osób uprawnionych, informacja – dla łatwego jej odnalezienia - powinna być oznaczona znakiem graficznym ucha lub dwóch dłoni (biały znak na niebieskim tle). Z kolei, ze względu na nieznaną lub ograniczoną znajomość języka polskiego przez osoby niesłyszące, informacja ta powinna być również dostępna w wersji tłumaczonej na język migowy¹³. Analogicznie oznaczone i przetłumaczone na język migowy powinny być pozostałe treści (informacja

⁶ Dz. U. Nr 209, poz. 1243 ze zm.

⁷ Dla części osób uprawnionych jedynym w pełni zrozumiałym językiem jest język migowy.

⁸ Na stronie internetowej nie oznaczono ich znakiem graficznym, a jedynie wyodrębniono na osobnej belce oznaczonej innym kolorem pn.: „Informacja dla niesłyszących”.

⁹ <http://www.zus.pl/bip/>

¹⁰ <http://www.zus.pl/>

¹¹ Strona BIP i serwis internetowy ZUS.

¹² Informacji o tym uprawnieniu nie zamieszczono na stronach internetowych, administrowanych przez Centralę ZUS.

¹³ Taki sposób oznaczenia i formę udostępnienia informacji kierowanej do osób uprawnionych rekomenduje np. Rzecznik Praw Obywatelskich; zobacz: Zasada równego traktowania, Prawo i praktyka nr 13, Warszawa, 2014.

o przysługujących prawach i sposobie realizacji ustawy) kierowane do osób uprawnionych.

Dyrektor Oddziału ZUS Pan Krzysztof Bułkowski wyjaśnił, że strony internetowe ZUS administrowane są przez Centralę ZUS i tylko ona posiada uprawnienia do zamieszczenia jakichkolwiek informacji na stronach internetowych ZUS, a Oddział ZUS nie ma wpływu na sposób prezentowania informacji na stronach internetowych administrowanych centralnie. Od wejścia w życie ustawy o języku migowym Oddział ZUS nie miał żadnych sygnałów ze strony klientów, że zapisy ustawy nie są realizowane, a dyrektor Oddziału ZUS nie podejmował działań odnośnie zamieszczenia na stronie internetowej ZUS informacji o sposobach realizacji ustawy o języku migowym. Dyrektor Oddziału ZUS wyjaśnił, że zamieszczone informacje na stronach internetowych zostały oznaczone znakiem graficznym niepełnosprawności i ZUS wypełnił wymagania, jakie zostały nałożone na organ administracji publicznej w art. 9 ust. 4 ustawy. W Oddziale ZUS przyjęto zasadę równej dostępności informacji dla wszystkich klientów. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy dokumenty niezbędne do załatwienia sprawy dla osób uprawnionych udostępnia się na ich wnioski. Ustawa nie precyzuje, co oznacza „forma dostępna”. Wszystkie druki i wnioski niezbędne do załatwienia spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych są dostępne na salach obsługi klientów i na stronach internetowych. Przepisy określają, co powinien zawierać wniosek w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe, a wzory dokumentów opracowywane są przez Centralę ZUS i przekazywane terenowym jednostkom organizacyjnym do stosowania. Od momentu wejście w życie ustawy nie wpłynęło do Oddziału ZUS ani jedno pismo o udostępnienie dokumentów w innej formie, niż są one dostępne. By pomóc klientom, w tym osobom uprawnionym, w załatwianiu spraw przygotowano na sali obsługi klientów przykładowo wypełnione wnioski, a w miejscach oznaczonych graficznym znakiem „przekreślonego ucha” dyżurują wyznaczeni pracownicy znający język migowy.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że ze względu na nieznaną lub ograniczoną znajomość języka polskiego przez część osób niesłyszących, rzetelna realizacja obowiązku zamieszczania informacji o sposobach realizacji ustawy o języku migowym wymaga zaprezentowania jej w formie zrozumiałej dla odbiorców, tj. np. nagranej w języku migowym¹⁴ lub przynajmniej przedstawionej pisemnie w uproszczonej formie języka polskiego. Ponadto odnalezienie zamieszczonej na stronie internetowej informacji dla osób uprawnionych powinno być ułatwione przez oznakowanie symbolem¹⁵ rozpoznawalnym przez osoby niesłyszące.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, iż realizacja obowiązku upowszechniania informacji o usłudze pozwalającej na komunikowanie się dotyczy również oddziałów ZUS. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym ZUS¹⁶, do podstawowych zadań oddziałów należy m.in. obsługa klientów we wszystkich sprawach z zakresu jego działalności, a także prawidłowe, efektywne i sprawne realizowanie wyznaczonych zadań i procesów oraz współpraca z komórkami organizacyjnymi Centrali w zakresie ich optymalizacji (§ 31 pkt 1 i 10 regulaminu organizacyjnego ZUS). Dyrektor Oddziału ZUS, w okresie od wejścia w życie ustawy o języku migowym do zakończenia kontroli NIK¹⁷, nie poinformował Centrali o potrzebie zamieszczenia na stronie internetowej ZUS stosownej informacji kierowanej do osób uprawnionych. Do zakończenia kontroli NIK na stronie

¹⁴ Który jest dla części osób uprawnionych jedynym zrozumiałym językiem.

¹⁵ Powszechnie stosowanym znakiem jest symbol białego przekreślonego ucha na niebieskim tle – standardyzuje go m.in. norma dla rozwiązań telekomunikacyjnych: ETSI EN 301 462 V1.1.1:2000-03

¹⁶ Opublikowanym na stronie http://www.zus.pl/bip/pliki/RegulaminOrgZakladu/Regulamin_organizacyjny_Zakladu.pdf

¹⁷ Tj. w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 20 listopada 2014 r.

internetowej ZUS¹⁸ nadal nie upowszechniono informacji o usłudze pozwalającej na komunikowanie się.

(dowód, akta kontroli, str. 8-9; 102; 114-123)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Dyrektora Oddziału ZUS w zakresie upowszechniania informacji o usługach pozwalających osobom uprawnionym na komunikowanie się.

2. Przygotowanie do korzystania z alternatywnych form komunikowania się

Opis stanu faktycznego

W Oddziale ZUS do pomocy w załatwianiu (prowadzeniu) spraw osób uprawnionych wyznaczono pięciu pracowników zatrudnionych w Wydziale Obsługi Klientów i Korespondencji. Osoby te uczestniczyły w szkoleniach w zakresie stosowania języka migowego, w tym czterech kursach zaawansowanych lub doskonalących¹⁹. Znajomość języka migowego, zdaniem przeszkolonych pracowników ZUS, jest bardzo przydatna; mieli oni możliwości wykorzystania tej znajomości w kontaktach z osobami uprawnionymi.

(dowód: akta kontroli str.10-63)

W ZUS nie wyznaczono stałych dyżurów tłumacza języka migowego, nie prowadzono również współpracy z ww. tłumaczem. Zdaniem Dyrektora Oddziału ZUS nie było takiej potrzeby, gdyż od 18 października 2011 r. nie odnotowano zgłoszenia chęci skorzystania z usługi tłumacza języka migowego, tłumacza przewodnika. ZUS dysponuje listą z danymi pozwalającymi na kontakt z tłumaczem zawodowym języka migowego i w razie potrzeby podjąłby stosowne działania. Ponadto w ZUS jest obecna osoba przeszkolona, znająca język migowy.

(Dowód: akta kontroli str.117-118)

Podany na stronach internetowych ZUS adres poczty elektronicznej był aktywny i można było na niego wysłać pocztę elektroniczną. Istniała możliwość połączenia z konsultantem ZUS za pomocą czatu lub komunikatora internetowego. Korzystanie z tych rozwiązań było jednak znacznie ograniczone z uwagi na brak możliwości transmisji obrazu, co uniemożliwiało kontakt w języku migowym.

W siedzibach Oddziału ZUS wdrożono System Kierowania Ruchem Klientów. System ten wyposażono w funkcję wizualno-fonicznego przywoływania klientów do poszczególnych stanowisk, która jest przyjazna osobom z niepełnosprawnością słuchu i wzroku. W budynku przy ul. Świętej Trójcy 33 zamontowano samoobsługowe urządzenie informacyjne, tzw. urzędomat, dostępny dla klientów ZUS przez cały tydzień, 24 godziny na dobę. Urzędomat wyposażony jest m.in. w pętlę indukcyjną generującą pole elektromagnetyczne, które może być odbierane przez większość aparatów słuchowych oraz w funkcjonalność odczytu tekstu („na głos”) z możliwością zmiany poziomu głośności dźwięków transmitowanych przez słuchawkę urzędomatu.

(Dowód: akta kontroli str. 7 105-109)

¹⁸ www.zus.pl

¹⁹ Jedna osoba - II poziom – doskonalący kurs języka migowego zorganizowany przez Polski Związek Głuchych Centrum Edukacji Języka Migowego na poziomie KSS-2. Trzy osoby - szkolenie Fundacji Pomocy Osobom Niesłyszącym TON w zakresie wyrównania/doskonalenia komunikacji w języku migowym na poziomie zaawansowanym, a jedna osoba na poziomie podstawowym. Trzy osoby - kurs dla pracowników służb społecznych na poziomie elementarnym (poziom KSS-I) zorganizowany przez Polski Związek Głuchych.

1. Udostępnione w ZUS środki wspierające komunikowanie się w niewielkim stopniu wpływały na poprawę dostępności usług dla osób uprawnionych posługujących się jedynie językiem migowym. Oddział ZUS nie udostępnił osobom uprawnionym rozwiązań technicznych, wskazanych w art. 3 pkt. 5 lit. c ustawy o języku migowym, umożliwiających komunikację audiowizualną. Poza stosowanymi środkami wspierającymi komunikowanie się (poczta elektroniczna, Platforma Usług Elektronicznych–PUE, rozmowa z konsultantem w formie czatu lub za pomocą komunikatora internetowego) nie oferowano osobom uprawnionym innych rozwiązań technicznych umożliwiających nawiązanie kontaktu w języku migowym. Jeśli osoby niesłyszące i niedosłyszące mają aktywnie korzystać ze swoich praw i dokonywać wyboru sposobu załatwiania spraw, powinny mieć możliwość dostępu do zrozumiałej dla nich informacji. Bez zastosowania odpowiednich rozwiązań technicznych, informacja i komunikowanie się z otoczeniem dla wielu osób uprawnionych są niedostępne. Sprzyja temu niewątpliwie postęp technologiczny i dostęp do takich rozwiązań, jak np. monitory wyświetlające tekst oraz filmy z nagraniem tłumaczeniem w języku migowym, wideotelefon lub komunikator internetowy z możliwością transmisji obrazu, za pośrednictwem którego świadczona jest usługa tłumaczenia na język migowy „na żywo”²⁰.

(Dowód: akta kontroli str.105-109)

2. Zdaniem NIK, mając na uwadze standard nr 4 kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych²¹, zasadnym byłoby pisemne określenie zadań pracowników wyznaczonych do obsługi osób uprawnionych. Zgodnie bowiem z wymienionym standardem należy precyzyjnie określić zakres uprawnień delegowanych poszczególnym pracownikom. Zakres delegowanych uprawnień powinien być odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji, stopnia ich skomplikowania i ryzyka z nimi związanego. Przyjęcie delegowanych uprawnień powinno być potwierdzone podpisem.

Zdaniem Dyrektora Oddziału ZUS pracownik ma obowiązek wykonywać pracę w sposób należyty (właściwy), który odnosi się do woli wykorzystania w niej swoich kwalifikacji, zwłaszcza nabytych podczas szkoleń. W związku z powyższym w przypadku pracownika posługującego się językiem migowym nie ma potrzeby specjalnego oddelegowania do współpracy z uprawnionym. Stanowisko pracy w kabinie oznaczonej „uchem” na Sali Obsługi Klienta jest przypisane do pracownika, który posiada udokumentowane kwalifikacje (ukończony kurs).

(dowód: akta kontroli str. 12-48, 67)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania prowadzone w Oddziale ZUS w zakresie przygotowania do korzystania z alternatywnych form komunikowania się z osobami uprawnionymi.

3. Jakość obsługi osób uprawnionych

Opis stanu
faktycznego

W latach 2012-2014 (do 1 września) w Oddziale nie ewidencjonowano odrębnie postępowań wobec osób, o których było wiadomo, że są osobami z wadą słuchu. W okresie od 1 października 2011 r. do 30 września 2014 r. lekarze orzecznicy Oddziału ZUS oraz komisje lekarskie wydały 308 orzeczeń w zakresie rent o niezdolności do pracy oraz osiem orzeczeń dotyczących prawa do świadczenia

²⁰ Korzystanie z rozwiązań technicznych umożliwiających komunikowanie się w języku migowym rekomenduje np. Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych; zobacz apel Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych: <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/aktualnosci/archiwum-aktualnosci/go:1/art371.html>

²¹ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (załącznik do komunikatu pkt II, standard nr 4) – Dz. Urz. Min. Fin. nr 15, poz. 84.

rehabilitacyjnego, w których głuchota była podstawą do orzeczenia niezdolności do pracy²². Z przeanalizowanych 10 spraw związanych z wydanym orzeczeniem o niezdolności do pracy, których podstawą była głuchota, wynikało że w postępowaniu uczestniczyły tylko osoby, wobec których prowadzono postępowanie orzecznicze, i lekarze orzecznicy, a w dziewięciu przypadkach jedynym środkiem wspierającym był aparat słuchowy osoby, wobec której orzekano²³. W Oddziale ZUS obsługiwano osoby uprawnione również w charakterze interesantów, z wykorzystaniem wsparcia pracownika ZUS posługującego się językiem migowym. Nie korzystano z usług tłumacza języka migowego.

(Dowód: akta kontroli str.120-121, 124-174)

Główny lekarz orzecznik ZUS wyjaśnił, że lekarze orzecznicy nie zgłaszali problemów w zakresie komunikacji z osobą uprawnioną. Nie było również składanych wniosków o udział w badaniu tłumacza języka migowego lub użycie innych metod komunikacji, a lekarze orzecznicy posiadają kwalifikacje i umiejętności pozwalające na komunikowanie się z ubezpieczonym prezentującym różny deficyt funkcjonalny.

(Dowód: akta kontroli str.120)

W planie finansowym Oddziału ZUS na lata 2012-2013 nie planowano wydatków dotyczących obsługi osób uprawnionych. Oddział ZUS w latach 2011-2014 nie poniósł wydatków na dostosowanie metod i środków obsługi do potrzeb osób uprawnionych.

(Dowód: akta kontroli str.118)

Według wyjaśnień Dyrektora na terenie Oddziału ZUS nie występowały żadne utrudnienia w stosowaniu przepisów ustawy o języku migowym.

(Dowód: akta kontroli str.164)

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 1 września 2014 r., w prowadzonym w ZUS rejestrze skarg i wniosków nie zaewidencjonowano spraw dotyczących realizacji przepisów ustawy o języku migowym.

(Dowód: akta kontroli str. 124-142)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie jakość usług świadczonych przez Oddział ZUS wobec osób uprawnionych.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁴, wnosi o:

- 1) zastosowanie rozwiązań technicznych, w tym audiowizualnych, umożliwiających osobom uprawnionym komunikowanie się z Oddziałem ZUS w języku migowym;
- 2) wystąpienie do centrali ZUS o dostosowanie oznaczenia i formy przekazu zamieszczonej w BIP informacji dotyczącej obsługi osób z niepełnosprawnością słuchu do potrzeb tych osób oraz o upowszechnienie na stronie internetowej

²² Nr statystyczny choroby H90 (głuchota przewodzeniowa i czuciowo-nerwowa) i H91 (inna głuchota).

²³ W dokumentacji brak wpisu o uczestnictwie w tym procesie osób przybranych, tłumacza lub innej osoby znającej język migowy.

²⁴ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

ZUS, w formie dostępnej dla osób uprawnionych, informacji o usłudze pozwalającej na komunikowanie się.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia grudnia 2014 r.

Kontroler
Emil Wojak
gł. specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
Podpis

.....
Podpis

Na podstawie art. 35c ust. 1 ustawy o NIK w powyższym tekście dokonano sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej poprzez zastąpienie na str. 3 w przypisie dolnym nr 1 daty „6 marca 2008 r.” na „30 marca 2005 r.” oraz imienia i nazwiska „Mirośław Graczyk” na „Tadeusz Andrzej Muca”

Bydgoszcz, dnia 9 stycznia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler
Emil Wojak
gł. specjalista k.p.

.....
Podpis dokonującego sprostowania